

Mei 2015

Fietspaaltjes en overige obstakels

inventarisatie

Fietsersbond Kaag en Braassem

Voorwoord

Fietspaaltjes.

Paaltjes op het fietspad zijn meestal neergezet met de bedoeling ongewenst verkeer te voorkomen en om de verkeersveiligheid te bevorderen. Maar in de praktijk blijken ze juist vaak de oorzaak te zijn van ongelukken en hinder voor strooiwagens en hulpdiensten.

Hierbij de vragen: Is er wel kans op ongewenst verkeer en zo ja, hoeveel gevaar vormt dit ongewenste verkeer voor fietsers?

Vaak is het paaltje 24 uur per dag en 7 dagen in de week een belemmering en mogelijk gevaar voor fietsers.

Uit een onderzoek van 2012 blijkt dat de paaltjes op de fietspaden (mede)oorzaak zijn van vele gewonden en zelfs dodelijke slachtoffers !

Het volgende artikel Nu.nl 3 februari 2012

GRONINGEN - De fietspaaltjes die moeten voorkomen dat auto's een fietspad oprijden, zijn levensgevaarlijk.

Ze zijn een belangrijke oorzaak van eenzijdige ongevallen met fietsen. Jaarlijks vallen er 50 doden en 46.000 gewonden bij eenzijdige fietsongelukken. Bij één op de vier speelt het paaltje een rol, zo blijkt uit onderzoek van de groep verkeerspsychologie van de Rijksuniversiteit Groningen.

Veel paaltjes staan op verkeerde, onoverzichtelijke plekken zoals na een bocht of in het donker, of hebben een ongelukkige kleur. "We zijn bruine en zelfs zwarte paaltjes tegengekomen. Wie bedenkt het?", zegt onderzoeker Dik de Waard van de verkeersgroep.

Bescherming

De paaltjes worden vaak uit gewoonte geplaatst, constateert hij. "Er wordt een fietspad aangelegd dus ho!, er moet een paaltje komen, zo wordt doorgaans gedacht." Hoewel oorspronkelijk bedoeld om de fietser te beschermen, heeft die er relatief weinig baat bij, constateert De Waard. "Niet overal, maar op heel veel plaatsen kunnen ze wel weg."

De Waard verwijst naar bijvoorbeeld de herfst, als de gemeentelijke diensten de parken en plantsoenen in moeten. De paaltjes worden dan vaak enige tijd weggehaald. Er zijn dan niet of nauwelijks automobilisten die toch het fietspad oprijden, aldus De Waard.

Ouderen

Met name voor ouderen zijn de paaltjes funest. Zij zien over het algemeen slechter en een botsing met een paal is voor hen vaak funester en eerder fataal. Enkele gemeenten, waaronder Amersfoort en Goes, hebben naar aanleiding van het onderzoek inmiddels kenbaar gemaakt dat ze onnodige fietspalen zullen weghalen, aldus De Waard.

De onderzoeksresultaten geven de noodzaak aan, van een betere en zorgvuldigere afweging van het plaatsen van een fietspaaltje.

Zijn fietspaden met paaltjes veiliger dan zonder paaltjes?

De onderzoeksgegevens van de fietsongelukken met fietspaaltjes, leidden tot nieuwe richtlijnen van CROW Fietsberaad.

Enkele voorbeelden van toepassing van het "Keuzeschema sanering palen op fietspaden" van CROW Fietsberaad:

1. Gemeente Alphen heeft in 2014 van de 189 geïnventariseerde fietspaaltjes, er 28 verwijderd. En op grote schaal werden (ribbel)markeringen aangebracht.
2. Utrecht heeft de afgelopen jaren 3750 fietspaaltjes verwijderd. De gemeente is daarmee koploper in het weghalen van paaltjes.
3. Amsterdam haalde 2124 van de in totaal 6041 fietspaaltjes weg en paste er 1959 aan. De tragische aanleiding hiervoor was een dodelijk ongeval in mei 2013.
4. De gemeente Houten heeft inmiddels 140 palen weggehaald. Slechts 4 palen moesten na klachten weer teruggeplaatst worden. In alle andere gevallen werd het zonder de paaltjes of met wat aanpassingen aan de weginrichting, veiliger voor de fietsers.
5. Door acties van o.a. de Fietsersbond Nederland, zijn na 2012 landelijk al 4000 palen weggehaald.

Bovenstaande feiten tezamen met onze eigen ervaring met fietsen, hebben ons doen besluiten de paaltjes en hinderlijke bochten op fietspaden in Kaag en Braassem te inventariseren. Het doel is tevens om dit te toetsen aan "Keuzeschema sanering palen op fietspaden" van CROW Fietsberaad. We houden daarbij ook in gedachte dat er een steeds uitgebreidere groep fietsers gebruik maakt van de fietspaden (stadsfiets, elektrische fiets, racefiets, duofiets, aanhangfiets, fietskar, bakfiets met kinderen)

Het schema van CROW fietsberaad met uitgebreide toelichting vindt u op:

http://www.fietsberaad.nl/library/repository/bestanden/Keuzeschema_palen_op_fietspaden_vs3.pdf

In ons overzicht van **fietspaaltjes en overige obstakels** in Kaag en Braassem vindt u 60 foto's met daarop vooral paaltjes met vermelding van de locatie.

Wij denken dat een groot deel van die paaltjes weg kan of moet.

Van de palen die echt noodzakelijk zijn moet de plaatsing kritisch bekeken worden. En indien nodig worden aangepast aan de richtlijnen die CROW Fietsberaad geeft.

Kort samengevat "Keuzeschema sanering palen op fietspaden" van CROW Fietsberaad:

- Is er zonder palen niet of nauwelijks een probleem of kan het probleem ook anders opgelost worden; dan geen palen.
- Als een paal toch noodzakelijk blijkt, dan 10 tot 15 m voor de paal geen verstoringen of afleiding (bocht, kruispunt) voor de fietser.
- Goede vormgeving:

..75 tot 100cm hoog, volledig uitneembare of volledig verzinkbare gestreepte paal

..50% rood 50% retro-reflecterend wit.

..16 cm breed

..richting de paal een 10 tot 15 m lange ononderbroken streep, waarvan de laatste 5 m breed uitloopt en voorzien wordt van ribbels haaks op de rijrichting.

..5 meter voor én na de fietspaal een lichtmast.

- de effectieve breedte van fietspaden en doorgangen (minstens 1.60m) nauwgezet controleren.

Namens de Fietsersbond afdeling Kaag en Braassem,
Cor van Zeil